

OSS

i

mellom

KLUBBORGAN FOR OSLO SCHAKSELSKAP

NR. 1/1996

Les om:

Efter Arnold
side 3

Leif Erlends triumf
side 6-7

Ole Christians bragd
side 10

Morten Sand i nærbylde
side 12-16

Sverre Heim vant igjen
side 18

W.L.O. — vår mann
i Montreal
side 20-23

Ole Christian Moen — "åpen norgesmester"
1996

Kjøp sjakkbøkene hos Akademika

-stort utvalg i sjakk- og bridgebøker i butikken på Blindern.

Akademika
UNIVERSITETSBOKHANDEL

Universitetscenteret, Blindern, 0314 Oslo. Tlf. 22 85 30 30 - Fax 22 85 30 53

Sivilingeniør

REIDAR AGDESTEIN A/S

Rådgivning - Byggeledelse - Taksering

I redaksjonen: Knut Bøckman (ansv.), Tarjei Bekkedal, Leif Erlend Johannessen, John Kr. Johnsen, Sverre Johnsen, Andreas G. R. Moen, Erling Wrangell, Henrik Wrangell. Fotos: Roger Moen m.fl.

EFTER ARNOLD

DA ARNOLD J. EIKREM for kort tid siden avgikk ved døden, var det svært mange av oss som - i tillegg til det personlig savn og det vemod man følte - også kjente sterk uro for hvordan det skulle gå med norsk toppsjakk i tiden fremover. Kort sagt - hva med Gausdal?

DET ER ET FAKTUM at Gausdal Høifjellshotel, i løpet av de mer enn 25 år med Arnold som sjakk-promotor der, ikke bare hadde oppnådd en enestående posisjon i norsk turneringsliv - selvsagt hos vår elite, som høstet ære, berømmelse og tittelnett på hans turneringer. Men også en bred masse av sjakkspillere nød godt av Gausdal. Det gjaldt ikke minst de helt unge, som strømmet til høifjellet og brettene der. Også internasjonalt ble Gausdal et begrep, "sjakkens Mekka", som det gjerne ble kalt. Men hva nå?

DESTO GLEDELIGERE er det å kunne konstatere at Gausdal Høifjellshotel og alle gode krefter ellers, nærsagt, er innstilt på å opprettholde og videreføre Arnold-tradisjonen på Gausdal. Dette kom klart og tydelig frem på vårt utvidede medlemsmøte fredag den 15. mars, da bl.a. direktør Marie Louise Lörken og økonomisjef Hans Jevnhagen fra Gausdal var våre gjester og ga sine forsikringer om at de vil gjøre hva de kan for å føre Arnolds verk videre. Det

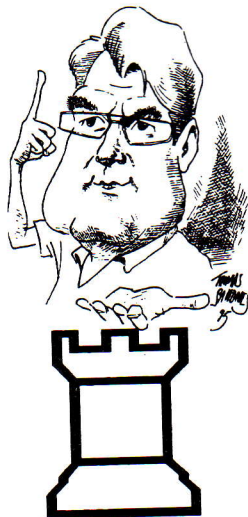
samme kom til uttrykk fra Arnolds familie, fra NSF ved generalsekretær Kjekken og fra Arnolds høyre hånd gjennom mange år, IA Otto Ibenfeldt. Det manifesterte seg straks ved det åpne NM like etter påske, og ved den prosjekterte festivalen i august, med bl.a. Arnold Eikrem Memorial.

IKKE DESTO mindre: Uten Arnold Eikrems generøse og oppofrende innsats vil det i tiden fremover komme til å påhvile oss andre et desto større ansvar for å videreføre hans verk. Det vil i sterkere grad enn tidligere gjelde Norges Sjakkforbund. Og det vil også i høy grad bli en forpliktelse for Oslo Schakselskap, som landets største, sterkeste og mest ressursrike klubb - om ikke så mye på det økonomiske område som når det gjelder menneskemateriell.

DETTE ER UTVILSOMT alle vi som gjennom årene har stått i spissen for denne klubben, fullt på det rene med. Mange ser nå hien til oss. Det er heller ingen tvil om at OSS' ansvarlige organer - styre, råd og fondsstyret - også føler et slikt ansvar. Både OSS og norsk sjakk forøvrig har på mange måter vært bortskjemt, fordi Arnold J. Eikrem påtok seg turneringsoppgaver som ellers ville ha påhvilt oss andre, i større eller mindre omfang. Ved hans bortgang må vi andre gjøre vårt beste for å overta.

K.B.

Fra formannens tårn

Kjære medlemmer!

Ærlig talt, jeg vet ikke riktig hva jeg skal skrive om denne gangen. Men det faller meg inn at jeg har hatt noen hyggelige stunder i det siste med tidsskrifter. Sjakktidsskrifter, forstår seg. Ikke de helt ferske, men derimot av fiin, gammel Aargang. Så hvorfor ikke ta dere med til Berlin tre kvart hundreår tilbake i historien?

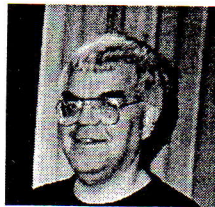
I det rikholdige biblioteket i OSS har jeg nemlig bladd i noen tyske tidsskrifter fra 1921-22. Bladene har forøvrig tilhørt daværende juridisk student Oscar Hovind (senere NSF-president C. O. Hovind). Han har ikke unnlatt å notere skriftlig der hvor han er uenig med kommentarene. Han har også rettet opp trykkfeil. For et engasjement! I nr. 3/1921 av Neueste Schachnachrichten er det et omfattende referat med partier fra en storinternasjonal turnering i desember 1920. Bladets redaktør fryder seg over at sjakkliv over grensene endelig er kommet i gang igjen - etter at første verdenskrig bare tillot kamp mellom skyttergravene. Turneringen ble vunnet av ungarenen J. Breyer foran Bogoljuboff (jeg tenker alltid på bulldoger når jeg hører det navnet - formodentlig fordi navnet i seg selv er fryktinngydende og fordi det rimer på voff), Tartakower, Reti og Tarrasch. Sistnevnte gikk som bekjent, også i denne turneringen, gjerne inn i avslått dronninggambit som sort med sitt trekk 3. - c7-c5, etter 1. d2-d4, d7-d5. 2. c2-c4, e7-e6. 3. Sb1-c3. Dr. Tarrasch påstår hårdnakket at dette er det *eneste* fornuftige svaret på dronninggambit. Akk ja, fundamentalismen (det finnes kun ett saliggjørende svar) blir ikke mer velsmakende om den ikler seg tysk doktorkappe.

En gjennomgang av turneringens åpningsvarianter viser at klassiske åpninger som spansk, fransk, hollandsk og siciliansk gjerne ble brukt. Men også åpninger som Bird og Albins motgambit blir spilt uten blygsel. Det er mye knall og fall og feilprosenten formodentlig større enn i mesterpraksis i dag. Men bevares, her er også strategisk dypsjakk hvor poenget med et trekk kommer fullt til syne 15 trekk senere. Wunderbar!

Slik blir jeg sittende og bla og bla til jeg nærmest selv *er* i Berlin anno 1920. Alt mens jeg sender en vennlig hilsen til stud. jur. Oscar Hovind, som reddet formannen fra å komme i beit for stoff 75 år senere.

Øystein Skar

† Tormod Fyri

Tormod Fyris uventede bortgang har berørt oss alle sterkt. Selv snakket jeg med ham bare få dager før han døde, og jeg forsto da at han ikke følte seg «i form», som han selv uttrykte det. Men dødsbudskapet kom allikevel brått og brutalt - tydeligvis var han blitt rammet av slag ganske plutselig.

Tormod Fyri ville fylt 50 år i juli og ble altså ingen gammel mann. Allikevel hadde han en menneskealder bak seg som arbeider i sjakkens vingård. Og han nød med velbehag sjakkens frukter mer enn de fleste - han var en entusiast vi tross alt ikke har så mange av, og vi har ingen å miste. Aller minst ville vi miste nettopp ham.

Han var et utpreget ja-menneske, er det blitt sagt, og det er sant og visst. Han sa ja til å gå inn i sjakkadministrasjonen nesten fra første dag som medlem av Oslo Schakselskap. I den første tiden var det særlig oppbygningen av skolesjakkarbeidet i Oslo som opptok ham, som senere NSF-president Trygve Waages høyre hånd. Oslo og Omegn Sjakkrets ble da også tidlig et arbeidsområde for ham, og han endte som kretsformann. Senere var det i stadig sterkere grad vår egen klubb som utnyttet hans arbeidsvilje og tjenestevillighet, og han hadde, så vidt jeg kan skjønne, sittet sammenhengende i tillitsverv her i klubben over 30 år. Var han ikke kasserer eller viseformann, satt han i rådet, og ved sin død nå var han klubbens sekretær. Selv sa han ofte at han var for villig til å påta seg verv og oppgaver og ble for sterkt belastet, og kanskje hadde han rett i det. Også i forbundet ble han benyttet, og han var både kasserer og formann i NSFU. Han hadde mottatt både NSF's og NSFU's hedersbevisning, og her i OSS ble han utnevnt til ridder av vår orden, Sjakk-korset, ved hundreårsjubileet i 1984.

Også som postsjakkspiller var Tormod Fyri sterkt engasjert, med bl. a. verv i ICCF og med deltagelse i en lang rekke internasjonale turneringer. Han var livsvarig medlem av NPSF.

Her i redaksjonen for «OSS imellom» har vi særlig grunn til å minnes Tormod Fyri. Han var ved sin bortgang redaksjonssekretær for bladet, og ganske særlig var han redaksjonens permanente muntrasjonsråd, som med sine vittigheter og sine ofte rammende, men aldri ondsinnede bemerkninger, sørget for at vi sjelden lot surhet eller irritasjon ta overhånd. Han var en person jeg tror alle var glad i.

Et fremtredende trekk hos Tormod var hans sterke historiske interesser, som gikk hånd i hånd med hans sans for litteratur og ikke minst for klassisk musikk. De historiske og litterære interessene og kunnskapene kom også i høy grad «OSS imellom» til gode. I august ifjor fikk han oppfylt en gammel drøm, nemlig om å delta i Hastings, og anledningen bød seg nettopp ved hundreårs-kongressen. Fyri dro til Hastings og deltok i flere turneringer med tildels meget bra resultat, og sin begeistring over møtet med denne både krigshistorisk og sjakkhistorisk berømte byen i England, delte han med våre medlemmer i en festlig artikkel i julenummeret av vårt blad. Også andre sjakktidskrifter, både norske og nordiske, har ellers bragt meget leseverdige bidrag fra hans hånd.

Et verdifullt menneske, en glad medarbeider og en trofast klubbkamerat har forlatt oss. Vi glemmer ham aldri.

K.B.

Leif Erlends store triumf

Det åpne norske juniormesterskap i påsken, med OSS som arrangør i våre lokaler, ble først og fremst en triumf for vårt redaksjonsmedlem, Leif Erlend Johannessen. Han var fremdeles bare 15 år, men satte til veggs alle de øvrige, både landsmenn og utlendinger. Han har skjerpet sitt spill, og partiene bar preg av det.

Forspranget på et halvt poeng til de neste fire virker kanskje ikke så storslagent, men i realiteten innebar det en betydelig forskjell. I siste runde tok han således remis mot Stig Gabrielsen for å sikre sluttseieren. Uansett er 6.0 poeng på syv runder en meget sterk prestasjon i et slikt selskap.

For selskapet var sterkt. Det var ikke mange av vår juniorelite som manglet, og det gjaldt også våre egne spillere. Her følger våre medlemmers poengsummer i turneringen:

Leif Erlend Johannessen	6.0
Kristian Trygstad	5.0
Atli Hilmarsson	4.5
Andreas Moen	4.0
Alexander Flaata	4.0
Jens L Hjort	3.0
Martin Østtveit	3.0
Tage Nielsen Rønnevig	2.0
Amund Teigum	1.5

De syv utenlandske deltagerene var av noe vekslende kvalitet. Høyest scoret Maris Pandars, Latvia, som fikk 5.5 poeng og blandet seg i det gode selskap.

Turneringen ble knirkefritt gjennomført av NSFUs turneringssjef, Hans Olav Lahlum.

Her kommenterer Leif Erlend et av sine beste partier fra mesterskapet:

Leif Erlend Johannessen med sitt seierstrophé.

Jussi Kauko, Finland (2225)

Leif E. Johannessen, Norge (2240)

Det Åpne NM for juniorer, (2), 1996

1.c4 e6 2.Sf3 Sf6 3.g3 b6 4.Lg2 Lb7

5.0-0 Le7 6.b3 0-0 7.Lb2 d6 8.Sc3

Sbd7 9.d4 c5 10.d5 exd5 11.cxd5

Te8

Dermed har vi fått en stillingstype som ligner mest på Moderne Benoni. Sorts plan er å skape spill i e-linja mot hvits bonde der, samtidig som han holder muligheten åpen for et angrep på dronningfløyen med a6 og b5 osv.

12.Te1 Lf8 13.e4 a6 14.a4 g6

Et interessant alternativ her var 14...b5!?, som muligens var sterkere enn teksttrekket, f.eks 14...b5!? 15.axb5 axb5 16.Dd3 Txa1 17.Lxa1 b4 18.Sb1 g6 med uklart spill.

15.Dc2 Lg7 16.Sd2 h5!?

Starter et fløyangrep som er svært tveegget. Begge kongestillingene blir med dette svekket, men jeg var redd for å bli kjørt ned i sentrum etter f4 fulgt av evt. e5, så jeg fant ut at jeg måtte gjøre noe drastisk.

17.f4 h4 18.Lf3 Sf8?!

Planen min med dette trekket var å slå på g3 for så å spille g5 fulgt av Sg6 og gampen står godt. Men jeg hadde oversett hvits neste trekk, som tvinger meg til å forkaste den planen.

19.Sc4!

Med den meget ubehagelige trusselen e5.

19...S6h7 20.Dg2 Ld4+ 21.Kh1 hxg3

22.hxg3 Df6 23.e5!?

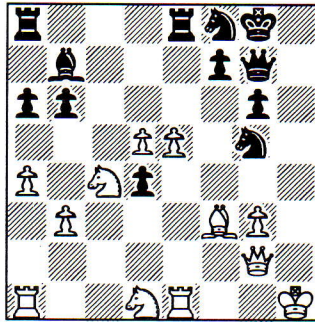
Verken min motstander eller jeg hadde helt kontroll på alle varianter her, men det ser ut som det er sort som vil få de beste sjansene etter dette, fordi sentrumsbøndene blir svake. Bedre var det litt beskjedne 23.Sd1.

23...dxe5 24.fxe5 Dg7

Selvfølgelig ikke 24...Lxe5? 25.Txe5

Txe5 26.Se4! og hvit vinner lett.

25.Sd1 Sg5 26.Lxd4 cxd4

27.Sd6

Etter dette blir sorts angrep for sterkt, og hvit taper forsert. Men uansett hadde hvit det vanskelig her, f.eks 27.Sxb6 Tad8! med fordel for sort eller 27.Sdb2 Sd7! også med en solid fordel til sort.

27...Txe5! 28.Txe5 Dxe5 29.Sxb7

De1+ 30.Kh2 Sd7

Med hovedtrusselen 31...Se5 32.Le2 d3!, og hvit må gi løperen for å stoppe sjakken på g4.

31.De2

Tvunget.

31...Sxf3+ 32.Dxf3 Se5 33.Df4 Te8!

Det sterkeste. På 33...Kg7? kommer hvit unna med 34.Sf2! Dxa1 35.Dxe5+ osv.

34.Sd6

Alt annet tapte med en gang.

34...Sg4+! 35.Kh3?

I tidsnød labber hvit rett i matten. Det beste forsøket var her 35.Dxg4, men sort vinner greit etter 35...Te2+

36.Dxe2 Dxe2+ 37.Kh1 Dh5+ 38.Kg1

De5 39.Sc4 Dxg3+ 40.Kh1/Kf1 Dxb3

osv.

35...Dh1+ 36.Kxg4 Dh5 matt! 0-1

Ildsjelen Arnold Eikrem

Arnold J. Eikrems bortgang innebærer et enormt tap for norsk sjakk. Om dette er det ingen delte meninger. For Oslo Schakselskap, med storparten av Norges fremste spillere blant sine medlemmer, er tapet ekstra stort. En rekke av klubbens toppspillere har hatt Eikrems turneringer, særlig hans mange stormønstringer på Gausdal, å takke for sin fremgang og for sine resultater. Det gjelder ikke minst våre tittelholdere med våre to stormestere i spissen.

Samarbeidet mellom Arnold og Oslo Schakselskap strakte seg helt tilbake til 1950-årene, da vi bl.a. sto sammen om internasjonale juniorturneringer her i OSS. For Arnold var dette en naturlig videreføring av hans virksomhet i Trondheim, der han grunnla Sjakklubben Jarl og ga unge spillere sjansen til å bryne seg mot sterkere ungdommer fra utlandet. Flere av våre yngste medlemmer dengang fikk den muligheten. Arnold fant det rimelig at OSS, med våre lokaler og våre menneskelige ressurser, fulgte opp den samme linjen, og det ga vi ham støtte i. Det ble et fint samarbeide. Hans smittende entusiasme ble en drivkraft for oss alle.

På tampen av sine Trondheims-år, dvs. første halvdel av 1970-tallet, arrangerte Arnold en rekke Jarl-turneringer i sin fødeby, og en rekke av oss fra OSS fikk nyte hans og hans families gjestfrihet.

Da Arnold så flyttet til Oslo midt i 1970-årene, ble det samarbeidet og vennskapet videreført. Han gikk inn som bimedlem av OSS (fortsatt opprettholdt han S.K Jarl) og hadde nær kontakt med vår klubb. Vi tilbød ham en permanent "stand" i våre lokaler for hans forretning Sjakkutsalget, men det ble ikke aktuelt. OSS ble imidlertid blant hans beste kunder, både når det gjaldt fornyelse av vårt materiell, supplering av vårt bibliotek og bokpremier ved våre interne og eksterne turneringer. Rundt 1980 fikk vi gleden av å se hans sønn Kai Snorre ("Bastin") som Oslo Schakselskaps inspektør i flere år.

Arnolds enorme internasjonale kontaktnett kom også i høy grad OSS tilgode. Ved vår store jubileumsturnering (100 år) i 1984 var han oss meget behjelpelig med å tilveiebringe sterke stormestere som deltagere - bl.a. var det Arnold som inngikk den endelige avtale med verdensmester Karpov under Tilburg-turneringen i Nederland, og det er ingen tvil om at vi fikk verdensmesteren noe billigere enn vi normalt ville ha gjort. Både ved påskefestivalen i 1992 og i 1994 var Arnold vår fremste kontaktperson overfor de internasjonale storspillere som da kom til Oslo.

Arnolds fenomenale innsats på Gausdal gjorde alle oss andre bortskjemte når det gjaldt internasjonale turneringsarrangementer, slik vi også påpeker på lederplass i dette nummer. Tidvis følte han nok at vi andre, både OSS, NSF og andre institusjoner i norsk sjakk, gjerne kunne avlastet ham litt mer. Det hadde han sikkert rett i. Når han nå er borte, påhviler det oss derfor et desto større ansvar og en

forpliktelse til å prøve å videreføre den enestående innsats for norsk sjakks fremgang og utvikling som Arnold J. Eikrem sto for, og som vil forbli hans monument for all fremtid.

K.B

Arnold J. Eikrem var født i Trondheim 1. april 1932. Han stiftet Sjakklubben Jarl i 1950 og var dens formann like til sin død. Han var visepresident i Norges Sjakkforbund 1956-57, president i NSF 1957-59 og 1970-79. Han var formann i Oslo og Omegn Sjakkrets 1980-1981. Eikrem hadde flere verv innenfor FIDE og i nordisk Sjakkforbund og ble benyttet som turneringsleder utenfor Norges grenser ved flere anledninger. I Norge arrangerte han turneringer i bl.a. Trondheim, Oslo, Røros, Hamar og Sandefjord, før han fra 1970 ble fast turneringsarrangør ved Gausdal Høifjellshotel. Han sto bl.a. i spissen for to Junior-VM og to soneturneringer. Han var sjakkmedarbeider i Adresseavisen i ca. 20 år. Eikrem var æresmedlem av Norges Sjakkforbund, var tildelt Oslo Schakselskaps hederstegn og den svenske Collijn-plaketten, og var utnevnt til æresborger av Gausdal kommune.

Tre fra OSS på OL-laget

Fire av våre medlemmer er uttatt på det norske herrelaget ved OL i Jerevan (Armenia) i september/oktober. Det gjelder stormestrene Simen Agdestein og Einar Gausel samt Espen Agdestein og Sverre Heim. Vårt bimedlem IM Berge Østenstad ble uttatt, men måtte trekke seg. De øvrige to på laget er stormestrene Jonathan Tisdall og Rune Djurhuus.

Det var egentlig meningen at laget skulle uttas endelig først etter NM i juli, men arrangørene har av praktiske grunner bedt om å få navnene før 15. juni, allerede. I tillegg til de seks uttatte ba landslagskapteinen, Per Ofstad flere andre om å holde seg i beredskap. Deriblant var våre medlemmer IM Leif Øgaard, som trolig lå an til å komme med på laget, men måtte

si nei, og Leif Erlend Johannesen. At Leif Erlend, som nylig fylte 16 år, er kommet i betraktning, innebærer selvsagt en sterk tillitserklæring til en ung mann i sterk fremgang. Leif Erlend måtte imidlertid også svare at han ikke ble aktuell. Det synes nå klart at vårt bimedlem Frode Elness er den som ligger nærmest til å komplettere laget, hvis man da sender seks mann. Det er forøvrig klart at Simen Agdestein må nøye seg med å spille de siste to tredjedeler av turneringen.

På damelaget er ingen av våre hovedmedlemmer med, men Sylvia Johnsen er annen hjemmereserve. Ragnar Hoen og Øivind Johansen er bedt om å være lagledere. Øyvind Johansen har sagt ja, mens Hoen teller på knappene.

Ole Christians bragd

Norges mest ujevne spiller (i konkurranse med sin sønn), elitespiller Ole Christian Moen, gikk til topps, 852 meter over havet, under Det Åpne NM på Gausdal. Det var ikke særlig oppsiktsvekkende, bortsett fra at han henviste stormester Einar Gausel til annenplass. Selv om Gausel etter eget utsagn spilte slapt, er det ingen sensasjon at Moen plutselig kan sette selv de beste til veggs. Riktignok tapte han innbyrdespartiet mot Gausel, men ellers tapte han ikke stort, bare et halvt poeng i siste runde mot Jan Sontum.

Leif Øgaard skrev i Adresseavisen om Ole Christians parti mot Torgeir Lilleskog at det er ganske karakteristisk for O. Chr. Moen: Først en halvdårlig åpning, derefter taktisk taeklegging av stillingen, og så en kombinatorisk avslutning som avgjør partiet.

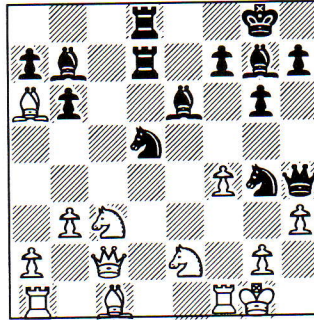
Ole Christian lo bifallende da vi siterte karakteristikken. Her følger partiet med Leif Øgaards kommentarer fra Adresseavisen.

Hvit: Torgeir Lilleskog

Sort: Ole Chr. Moen

1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.d4 d6 4.c4 Sb6 5.exd6 cxd6 6.Sc3 g6 7.Ld3 Lg7 8.Sge2 Sc6(?) (8...0-0 fulgt av e5 er normalt.) **9.d5!** (Gir hvit romfordel.) **Se5 10.b3 0-0 11.0-0 e6 12.dxe6 Lxe6** (Hvit står bedre pga. svakheten på d6.) **13.La3 Te8 14.Le4!** (Nå er både d6 og b7 under ild. Moen går derfor til motangrep!) **Dh4! 15.Lxb7?** (Hvit forivrer seg. Bedre var å sikre stillingen med Dc2, fulgt av Tad1.og deretter angripe d6 og b7.) **Tad8!** (Nå ligger d5 og Sg4 i luften. Svart har nå et farlig initiativ.) **16.Lc1 d5 17.cxd5** (På 17.c5 følger

sterkt 17...d4!) **Te7 18.La6 Sxd5 19.f4?** (Svekker stillingen ytterligere.) **Sg4 20.h3 Ted7** (Nå trues stygge ting i d-linjen.) **21.Dc2**

21...Sxc3! 22.Sxc3 Ld4+ oppgitt. (23.Kh1 Dg3! 24.hxg4 Dh4 matt.)

Av våre medlemmer forøvrig merker vi oss Kristian Trygstad med en pen plassering, og Alexander Flaata gjorde det også bra.

Sverres disipler

Finalen i NM for barneskoler, 19.-21. april, gjorde det klart at Sverre Johnsen ikke har levet forjeves. Både gull-laget fra Ullevål og sølv-laget fra Slemdal er nokså rendyrkede OSSU-produkter med Sverre som den store guru.

Samtidig var det en fornøyelse å konstatere at NM for ungdomsskoler ble vunnet av Fjellsrud skole i Lørenskog med Leif Erlend Johannessen på topp-bordet. Han vant, nær sagt selvfølgelig, alle sine partier i finalen.

Som nevnt annet steds i dette nummer, fratrer Sverre som inspektør i sommer. Men sitt fortjenstfulle arbeide blant våre yngste medlemmer vil han heldigvis videreføre. Så disippelskaren vil nok vokse ytterligere.

Simen Agdestein på nye høyder

Stormester Simen Agdestein plasserte seg aller øverst i Nordic VISA Grand Prix i Reykjavik, foran bosnieren Predrag Nikolic og Jonathan Tisdall på samme poengsum. Dette betyr at Simen er tilbake i verdenseliten, i allfall om man tøyser det begrepet litt. På medlemsmøtet vårt ga Simen uttrykk for at spesielt seieren over Nikolic gikk i berg- og dalbane, men noe av Simens styrke ligger jo nettopp i å komme ut av siste sving med livet og poenget i behold.

Hvis Simen følger opp spillet fra Reykjavik og deltar aktivt, vil han fort være tilbake blant de internasjonale toppstjerner. Men vil han det? Egentlig tror vi at Simen er like sterkt i tvil om dette som vi andre. Slik blir det ofte når sjakken skal kombineres med utdanning, yrke og familieliv.

Blant annet var vi svært spente på om Simen kunne stille opp på OL-laget i Jerevan i Armenia. Han hadde

Simen Agdesteins triumf i Reykjavik gir håp om god poengscore på toppbordet i OL.

enkelte private problemer m.h.t. tidspunktet, men nå er det klart at han spiller med på laget i det meste av OL-turneringen. I forståelse med landslagssjefen, Per Ofstad, og de øvrige på laget, blir Simen å finne under turneringens innsjutt, noe som kan være meget viktig. Vi har jo hatt en tendens til å tape sluttkampene.

Alle håper vi at jo at vårt æresmedlem for alvor finner tilbake til sjakkbrettet, og kan bli den inspirator som ungdommen trenger. Vårt nye æresmedlem Einar Gausel deltok også i Reykjavik og gjorde det anstendig, men ikke overveldende. De stiller begge store krav til seg selv. Såvidt vi skjønner, er det gode muligheter for at begge OSS' stormestre stiller i Arnold Eikrems Minneturnering til sommeren, og den er også med i Nordisk Grand Prix.

Susan Polgar måtte ned

Susan Polgar, som har giftet seg og amerikanisert sitt fornavn, vant nylig VM for kvinner ved å beseire Xie Jun fra Kina. Men det holdt ikke mot Simen, som vant hurtig-sjakkmatchen mot henne i Oslo Spektrum med 4-2. Arrangementet var et ledd i datamessen EXPO-PC i regi av IBM, med broder Espen Agdestein som primus motor og den kjente kretsdommer Sverre Johnsen som turneringsleder.

Matchen fikk igrunnen et pussig forløp: Simen vant de to første partiene, tapte de to neste, og vant så de to siste. Men det må sies at han var den klart dominerende i matchen, som naturligvis ble preget av sterk tidsnød, men dog var av verdi.

**Presidenten som har tatt premier, er avholdsmann,
foretrekker Notre Dame og har tro på VM-opplegget:
Morten Sand intervjuet av Knut Bøckman**

Morten Sand, 43 år, president i Norges Sjakkforbund siden 1993 og visepresident i FIDE fra 1995, har ingen planer om å bevege seg ytterligere oppover i det internasjonale sjakkhierarki. Under vår samtale kort før han dro til FIDEs toppmøte i Qatar i Den persiske gulf i mars, vinket han avvergende vekk enhver hentydning om at han kan ta sikte på presidentvervet i FIDE.

- Nei, tusen takk, jeg tror jeg har nådd omtrent dit hvor min kompetanse så noenlunde strekker til. Jeg mangler iallfall to vesentlige forutsetninger for å innta en slik toppstilling: En FIDE-president i våre dager bør være økonomisk uavhengig, og det er ikke en liten Oslo-advokat (2,00 på sokkelesten). Og jeg er ikke sprogmechtig nok, jeg har problemer med fransk, og da tenker jeg ikke bare på 1.e4 e6.

- Men du var villig til å bli visepresident?

- Heller ikke det var en posisjon jeg strebet etter. Saken var at jeg foran Moskva-kongressen før jul 1994 sa meg villig til å gå inn som visepresident i franskmannen Kouatlys kandidatstyre, som stilte i opposisjon til Campomanes. Vi holdt på å bli valgt - det manglet i realiteten bare to stemmer. Da vi så kom til Paris-kongressen ifjor, og man gikk inn for å få til en kompromissløsning under

NSFs president, Morten Sand, er i internasjonalt fokus, nå også som øverste appellinstans i VM-matchen Karpov-Kamsky.

president Iljumsjinov, var det naturlig at jeg ble en av dem som kom med fra Kouatly-fløyen. Kouatly selv og Ghobash fra Emiratene ble "deputy presidents", mens portugiseren Durao, russeren Makarov og jeg selv ble visepresidenter.

- Enkelte hevder at det foregikk mye snusk og fanteri i Paris, og at det dreiet seg om flere tjuver på samme marked?

- Den beskrivelsen kjøper jeg ikke. Paris-kongressen må sees i sammenheng med kongressen i Moskva året før, og der var det virkelig både snusk og fanteri i massevis, men ikke fra vår side. Det skammeligste var behandlingen av Anatolij Karpov.

Dessverre klarte Garri Kasparov og Karpovs fiender i det russiske sjakkforbundet å manipulere FIDE-ledelsen med Campomanes i spissen. Karpov ble nærmest erklært for "persona non grata" og følte seg direkte fysisk truet. Dette måtte vi rette opp i Paris.

- Så Paris ble nærmest enslags revansje-kongress?

- Det kan man nok si, iallfall for Karpovs vedkommende. Kongressen var dramatisk nok. Men i forhold til snusket og fanteriet i Moskva, ble kongressen i Paris nesten for et bedehus-møte å regne.

- Ialffall et halleluja-møte for Karpov?

- Ja, han ble møtt med den sympati og respekt som han fortjener og har krav på. Han gikk rundt og skinte som en sol. Kasparov var ikke tilstede.

FIDE og VM

Morten Sand uttaler seg positivt om såvel Kouatly som den nye FIDE-presidenten, statssjef Iljumsjinov fra en autonom russisk republikk ved Svartehavet. Han karakteriserer presidenten som målbevisst og handlekraftig, og Sand har iallfall hittil et godt samarbeide med såvel Iljumsjinov som Kouatly - sistnevnte er forøvrig opprinnelig fra Syria, men naturalisert franskmann.

- Du går god for det nye VM-opplegget?

- Ja, alt i alt tror jeg det vil være en vinning og innebære en vitalisering av internasjonal toppsjakk. Jeg ser naturligvis at det også kan ha sine svakheter, og når endel av stormestrene er negative til det, skyldes det nok en følelse av at VM-

verdigheten forringes. Selv tror jeg det vil virke inspirerende at det ifølge opplegget blir en ny kamp om VM-tittelen hvert år, slik at den som blir kåret til verdensmester, ikke kan sitte og godgjøre seg i *splendid isolation* i årevis. Og ikke minst viktig: Vi vil komme bort fra den situasjonen at verdensmesteren, som følge av sin lange regjeringstid, får muligheten til å innta en altfor dominerende posisjon, også organisasjonsmessig. Flere av verdensmestrene ned gjennom årene er jo blitt beskyldt for å ha diktert, mer eller mindre, det som foregår i FIDE.

Efter at vi hadde hatt denne samtalen, oppsto den delikate situasjonen der det ble bestemt at VM-kampen Karpov - Kamsky skulle spilles i Bagdad i Irak under president Saddam Husseins høye beskyttelse. Beslutningen ble presentert for FIDE-styret under møtet i Qatar, der Morten Sand deltok i egenskap av visepresident. Styret ble åpenbart overrumplet av president Iljumsjinov, som på egenhånd hadde inngått avtalen med Iraks diktator.

Reaksjonene ble voldsomme i Europa, i USA og ikke minst i Israel. Alle håpet at saken skulle løse seg ved at Bagdad allikevel bortfalt. Og nettopp det skjedde: Stillet overfor advarsler om fengsel og bot fra de amerikanske myndigheter, fant Gata Kamsky det best å si nei til Bagdad. Morten Sand understreket at han var glad for denne løsningen som førte til at matchen blir spilt i Russland. Han presiserte at det var av den største viktighet å redde FIDEs enhet og unngå splittelse.

President Iljumsjinov henla derefter matchen til sin egen hovedstad, Elista i den russiske provins Kalmykia. Men

så erklærte Kamsky at han ikke ville spille i Russland, fordi han da ville være i livsfare, dessuten ville Karpov få for store fordeler. På dette punkt har imidlertid Kamsky far og sønn besinnet seg, kanskje særlig etter at premiesummen ble høynet til to millioner dollar, minus avgifter etc. Matchen går nå i Elista og startet 6. juni.

KOMET MED LANG HALE

Hvem er så denne Morten Sand, egentlig? Mange har vel inntrykk av at han kom så å si frem fra det store ukjente i Nordstrand og gikk komètaktig til topps i Norges Sjakkforbund.

Men en nærmere granskning av hans sjakklige fortid viser imidlertid at han har vært en trofast medarbeider i miljøet temmelig lenge, men åpenbart preget av en viss beskjedenhet som han siden kan sies å ha kommet over. Han var ikke stort over puberteten da han ble med i Nordstrand Sjakkklubb tidlig på 1970-tallet - han er ikke selv helt sikker på årstallet. Ganske raskt ble han engasjert i administrativt arbeide og i turneringsledelse, og i 1984 ble han kretsdommer. Da hadde han bak seg bl.a. diverse NM-finaler og Grand Prix-turneringer. I påsken 1984 var han en relativt anonym medhjelper under Oslo Schakselskaps hundreårs-jubileumsturnering på SAS-hotellet, den som Karpov vant. Men allerede samme sommer var han en av turneringslederne i NM på Marienlyst skole, også det arrangert av OSS.

- Ja, du har jo hatt et godt samarbeide med vår klubb?

- Det må man kunne si. Men jeg skulle ønske at Oslo Schakselskap var

enda mer av et kraftsentrum i norsk sjakk. Dere arrangerer jo mange utadvendte hurtig- og lynturneringer, har stått for flere NM, driver et omfattende barne- og ungdomsarbeide. Men det jeg savner, er et større engasjement internasjonalt. Et par IM-turneringer pr. år burde være innenfor OSS' muligheter, og jeg håper dere kommer med i Europa-cupen igjen. Dessuten skulle jeg ønske at OSS fikk frem flere unge lederemner som også var villige til å ta et tak for Forbundet. Og det er jo en god stund siden sist et OSS-medlem kvalifiserte seg for den internasjonale dommer-tittel.

LÆRTE AV ARNOLD

President Sand medgir imidlertid at hva internasjonal turneringsvirksomhet angår, er både OSS og andre potensielle arrangører, også Forbundet, forsåvidt, blitt bortskjemt av Arnold J. Eikrems enestående virksomhet og innsats som arrangør.

- Arnolds innsats har vært helt unik, og hans bortgang betyr et henimot uerstattelig tap for norsk sjakk. Jeg var personlig svært lei meg for at jeg ikke kunne delta i hans bisettelse og i minnesamværet etterpå, men jeg var dessverre bundet opp av en utenlandsreise som var bestemt lenge i forveien og som ikke lot seg omberamme. Men jeg har forstått at generalsekretær Kjekken representerte NSF på en utmerket måte. Også rent personlig skylder jeg Arnold Eikrem mye. Vi var ikke alltid helt enige i alle spørsmål, men som turneringsarrangør var han et forbilde. Jeg kan trygt si at nesten alt det jeg har lært om turneringsledelse, har jeg lært av Arnold, sier Morten Sand.

Og det aller meste av dette har han lært på Gausdal. Morten Sand har i perioden 1982-94 vært med og ledet over 30 internasjonale turneringer, derav mer enn 20 i høyfjellet. Blant de største var soneturneringene på Gausdal i 1985 og 1987, samt Junior-VM samme sted i 1986. Senere husker vi ham også som sentral figur under Påskefestivalen i Sandvika for to år siden, igjen i samarbeide med OSS. Der administrerte han bl.a. matchen Agdestein-Adams, på samme måte som han i 1991 hadde ledet matchen Agdestein-Karpov på Gjøvik (begge endte uavgjort). Så det var høyst fortjent at han ble utnevnt til Internasjonal Dommer (International Arbiter = IA) av FIDE; det skjedde forøvrig allerede i 1989, med både sone-turneringer og Junior-VM blant kvalifikasjonene.

HAR TATT PREMIER

- Kan Morten Sand også spille sjakk?

- Som spiller hører jeg hjemme på 1400-tallet, og nå snakker jeg altså om ratingen. Men jeg har faktisk vunnet fire premier i løpet av min karriere, alle i Nordstrand Sjakklubb, deriblant et utmerket fondue-sett. Det lukter forøvrig også svidd når jeg spiller, for jeg elsker de mer vidløftige partier med strålende kombinasjoner som nå og da viser seg å være korrekte.

- Det begynte på Ljan, har jeg hørt?

- Livet begynte på Vinderen, men sjakklivet på Ljan, ganske riktig, dit vi flyttet da jeg var smågutt. Midt på 1960-tallet ble jeg med i en skolesjakkgruppe på Ljan, ledet av den senere rektor Trygve Lindsjorn, som idag står i Stjernen. I mitt noe mer voksne liv har

jeg forøvrig deltatt i fem lands-turneringer og tre åpne NM, så jeg er ikke helt ubeskrevet ved brettet heller. Jeg vant forøvrig et privat veddemål på Gausdal en gang, ved at jeg klarte å legge hele ti mann bak meg på resultatlisten. Jeg vant et vakkert slips som kledde meg godt.

- Har du noengang hørt ymt om at du kan virke arrogant?

- Nei, fydda, det trodde jeg var forbeholdt OSS-medlemmer. Nåvel, jeg skal medgi at når jeg blir sint, lar jeg være å eksplodere, som regel - istedet blir jeg ironisk og sarkastisk. Da er det en svak mulighet for at jeg kan oppfattes som arrogant.

JUS OG ORGANISASJONSLIV

- Hvorfor ble du jurist?

- Det har to årsaker - en relativt middelmådig artium og en viss interesse for faget. Samfunnsorientert har jeg alltid vært, og skulle jeg ha startet mine studier i dag, hadde jeg kanskje kombinert jusen med et eller flere samfunnsfag. Men da jeg begynte, var det enten - eller. Så ble det jus. Forøvrig jobbet jeg gjennom hele

-Jeg har faktisk tatt premier i sjakk, og har dessuten vunnet et slips, tilstår president Morten Sand

studietiden, full dag.

Som advokat, noe han har vært siden 1988, har Morten Sand særlig viet seg organisasjonsjus, eftersom han har valgt arbeidsrett som spesial. Han var i sin ungdom formann i Sosiale Etaters Fagforening, som er tilsluttet Kommuneforbundet og dermed LO. Han har vært tilknyttet ingeniørforbundet NITO, en organisasjon innen AF (Akademikernes Fellesorganisasjon). Idag er han advokat for en rekke organisasjoner, deriblant Europabevegelsen i Norge.

- Det betyr vel at du er EU-tilhenger?

- Som intervjueren utvilsomt vet, er jus en ting, politikk noe annet. Men la meg si det slik at jeg har vært både tilhenger og motstander av norsk EU-medlemskap.

POLITIKK OG RELIGION

- Som gammel LO-pamp er du vel Arbeiderparti-mann?

- Jeg har aldri vært medlem av noe parti, aldri gått i 1.mai-tog, og har stemt på flere forskjellige partier. Tidligere lå nok SV meg nærmest - fornemmer jeg en liten geip? Nå er jeg fjernere fra noe parti enn noensinne. Jeg vet ikke om jeg vil stemme neste høst.

- Nei, kanskje best slik. Du er visst avholdsmann?

- Ja, og jeg er blitt det uten å ha vært nødt til det. Forøvrig har jeg også drevet med meditasjon.

- På den annen side har du visst fortalt engang at du er utmeldt av Statskirken?

- Ja, jeg gikk ut da jeg var 15 år, til stor sorg for sognepresten i Ljan. Jeg ble også borgerlig konfirmert. I den tiden sto jeg forøvrig i opposisjon til det meste, og jeg var ikke alltid like

avholdt blant mine lærere på skolen heller. Men siden har jeg døpt mine barn, sunget aftenbønn med dem, og i de senere år har jeg til og med begynt å gå i kirken på julaften, etter påtrykk fra min datter. Jeg er jo ikke dummere enn at jeg skjønner det er krefter rundt oss som unndrar seg rasjonalistisk snusfornuft. Den anelsesløse ateisme står meg fjernt.

- Men kirkemedlem er du stadig ikke?

- Nei, jeg synes at den evangelisk-lutherske statskirke her i landet er grå og lite innbydende. Det verste jeg vet er arbeidskirker med respatex-interiør! Da har jeg mere sans for den katolske kirke - i Notre Dame i Paris kan du føle at du er på hellig grunn, sier Morten Sand, som forøvrig har en onkel som er katolikk, den velkjente skuespilleren Rolf Sand. En annen onkel er "Stutum", alias Bjørn Sand.

- Hvor lenge skal du sitte som NSF-president?

- Jeg må vel sitte til 1998, om jeg får lov, så får jeg med meg "Prosjekt 97", den store FIDE-kongressen som vi neste sommer skal arrangere på Hotel Royal Christiania. Der blir det også en stor turnering eller match av internasjonalt kaliber. Vi har jo fått løfte om 100 000 kroner fra Kulturdepartementet til begivenheten, og har foreløpig kunnet reise 40-50 000 i Forbundet, men trenger det dobbelte. Det skal vi nok få til.

- Og så, etter 1998?

- Det vet jeg ikke ennå. Men jeg skal iallfall ikke bli sittende som president i 19-20 år, som enkelte av mine nordiske kolleger. Det er vel ellers bare i OSS det går an å sitte så lenge, såvidt jeg forstår? Forresten - fikk du med at jeg er avholdsmann?

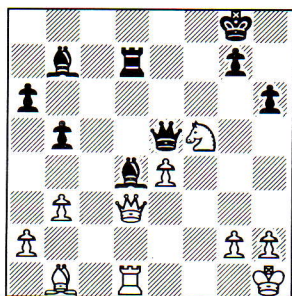
- Jada.

Bukkanmeldelser:

FJFN GAMMEL ÅRGANG

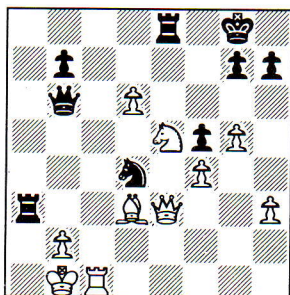
Når en bukker kan det være greit å vite at man viderefører en god gammel tradisjon. En bidrar til ytterligere fullendelse av historien. Akkurat som man kan være sikker på at det alltid finnes noen med finere bil, større sko, høyere restskatt o.l. kan man også være sikker på at noen har gjort en større tabbe.

Marco, ikke så kjent som sin navnebror, men sikkert en habil(?) spiller møtte i et velkjent parti sin skjebne mot Popel.

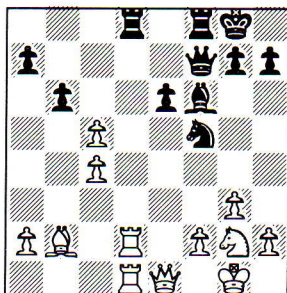
Marco fant her stillingen så håpløs at han ikke engang fant det bryet verdt å trekke. Han gav opp. Etter Lg1 ville resultatet blitt det motsatte.

I 1983 spilte Sztern hvit mot Lundquist. Lundquist var i trekket og tilbød i denne stillingen remis

Han så ikke da at ...Dxb2 vinner. Sztern benyttet sin rett til å kreve at Lundquist måtte gjøre et trekk først. Da oppdaget Lundquist til sin stønnende fortvilelse hva han tidligere hadde oversett, og han utførte gråtkvalt trekket. Sztern kunne nå ta imot det stående remistilbudet. Sjøkkert over det avgjørende offeret ble imidlertid Sztern så forfjamset at han gav opp.

Verdensrekord i bukking tilhører nok likevel en sterk spiller ved navn Przepiorka (heretter hvit). Ahues spilte sort.

Ahues trakk ...Txd2. I sine bestrebelsel for å komme med i denne spalte, brukte hvit nå det sorte tårnet og slo videre på b2. Ahues slo deretter i sin tur den hvite bonden på a2. Dermed hadde hvit tapt tre brikker på tre halvtrekk! Kanskje hadde han også tatt seg tre halve på en brikke!

TB.

Sommerlyn

Årets sommerlyn arrangeres over seks torsdager, med første spillekveld torsdag den 18. juli. Som vanlig er det både kveldspremiering og gjennomgangspremier.

Sverre Heim for annen gang

Sverre Heim gjorde i vårturneringen som han gjorde i høstturneringen i fjor, som da gjaldt klubbmesterskapet. Han vant, kort og godt, og det så ut som det skulle bli en svært overlegen seier. Men etter 5,5 poeng på 6 runder tapte han, kanskje litt overraskende, for Hans Krogh Harestad, som dermed sikret seg tredje-plassen. Annen-plassen gikk til Roar Elseth, den eneste som virkelig truet Heim. Her er resultatene fra Mesterklassen:

Sverre Heim 5,5; Roar Elseth 5,0; Hans Krogh Harestad 4,0; Einar Hatlebakk og Øyvind Johansen 3,5; Svein Johannessen 3,0; Viggo Guddahl 2,0; Sylvia Johnsen 1,5.

B-gruppen, bestående av klasse 1 og 2, ble vunnet av Alexander Flaata på 7,5 poeng, foran Axel Tømte 6,5 og Idar Dyrdal 5,0. Dyrdal vant dermed klasse 2 med Erik Grøttum på 2.plass med 3,5 poeng.

C-gruppen, der klassene 3 og 4 spiller, ble vunnet av Steinar Flo med 7,0 poeng foran Odd G Heitun 6,5, mens Joakim Larsen ble nummer 3 i klasse 3 på 6 poeng. Klasse 4 ble vunnet av Jarle Jansen med 6,0 foran Leif Vatne på 5,0.

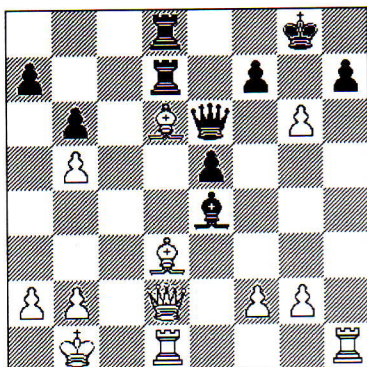
OSS vårturnering 1996, 5. runde
Roar Elseth- Sverre Heim

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 g6
5.c4 Lg7 6.Le3 Sf6 7.Sc3 Sg4 8.Dxg4
Sxd4 9.Dd1 e5 10.Sb5 O-O 11.Dd2 De7
12.O-O-O?!

Alternativet med kort rokade virker bedre.
Det kunne fulgt 12.Le2 Sxb5 13.cxb5 d5
14.exd5 Td8 15.O-O.

12...Sxb5 13.cxb5 d5! 14.exd5 Td8

15.d6 De6 16.Kb1 Lf8 17.Lc5 b6 18.Lb4
Lb7 19.h4 Lxd6 20.Lxd6 Td7 21.h5 Tad8
22.hxg6 Le4+ 23.Ld3

23... Lxg6?!

23... Txd6! ville avgjort partiet umiddelbart. 24.Txh7 Dxg6.

24.Lxg6 Dxg6+ 25.Dc2 Txd6 26.Txd6
Txd6 27.f3 Td2 28.Dxg6+ hxg6 29.g4

På det mer aktive 29.Tc1 kunne fulgt 29...
Txg2 30.Tc7 Tf2 31.Txa7 Txf3 32.Tb7 g5
33.Txb6 g4 34.Tb8+ Kh7 35.b6 g3 36.b7
g2 37.Th8+ Kxh8 38.b8=D+ Kh7 med
vinst for sort.

29...Tf2 30.Te1 Txf3 31.Txe5 Tf4 32.Te7
Txg4 33.Txa7 Tb4 34.a4 g5 35.Kc2 g4
36.a5 Txb5 37.axb6

37.a6 taper også. Det kunne fulgt 37...
Ta5 38.b4 Ta1 39.Kb2 g3 40.Kxa1 g2
med vinst.

37... Txb6 38.Kc3 Kg7 39.Ta5 Kg6 40.b4
f5 41.b5 Kg5 42.Kd4 Te6 43.Ta8 g3
44.Tg8+ Kf4 45.Kc5 Te1 0-1

Kommentarer: E. Hatlebakk

Overbevisende NM-seier

Vårt førstelag (OSS 1) vant en av de mest overlegne seire i lag-NMs historie, da laget under finalturneringen i Drammen klarte å vinne samtlige syv matcher og følgelig scoret maksimalt med lagpoeng (14), hvilket var det viktigste. Akademisk Sjakklubb kom på annenplassen, anført av stormester Rune Djuurhuus, mens Randaberg tok bronzen. Bergens Schakklub, som var forhåndsrangert og seedet som nr. 2, havnet på femteplass, tydelig preget av at den manglet IM Roy Fyllingen og Erik Fossan på laget.

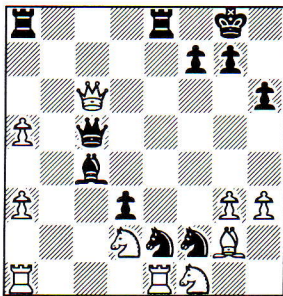
Vårt annetlag (OSS 2), som spilte så utmerket under kvalifiseringen i Østlandsserien, endte nå på en skuffende jumboplass, enda laget var forsterket av to elitespillere (Dannevig og Ofstad). Egentlig var det vel bar innbytter Simen Klevstrand som spilte opp mot forventningene og vel så det.

Til gjengjeld er det omtrent bare lovord å si om OSS 1. Selv om stormester Simen Agdestein ikke fant anledning til å delta, vrimglet det av elitespillere på laget, anført av stormester Einar Gausel. IM Leif Øgaard ble toppscorer med 4,5 poeng på fem runder, og forøvrig tok både Einar Gausel, Espen Agdestein, Sverre Heim, Roar Elseth og Einar Hatlebakk toppscorerpremien på sine respektive plasser (Elseth og Hatlebakk som innbyttere). Bare Ragnar Hoen og Ole Chr. Moen spilte denne gang noe svakere enn vi er vant til. Roar Elseth avløste Moen som lagkaptein og førte sine tropper trygt i mål.

Her skal vi se hvordan vår toppscorer, Leif Øgaard, beseiret sin motstander i matchen mot Akademisk, som vi forøvrig vant 4-2 (vår antatt sterkeste konkurrent, Bergen, slo vi 5-1). Kommentarene er Leif Øgaards egne i Adressavisen:

Trond Thorstensen - Leif Øgaard

1.Sf3 Sf6 2.g3 d5 3.Lg2 c6 4.d3 Lf5
5.0-0 e6 6.Sbd2 h6 7.c4 Sbd7 8.b3 Le7
9.Lb2 0-0 10.Te1(?) Å gjennomføre e4 er
her ingen god plan når allerede c4 er
spilt. 10...Lh7 11.Dc1 Te8 12.La3 e5
13.Lxe7 Å investere tre trekk for å bytte
av løperen er neppe det beste. Nå får
svart fordel i sentrum. 13...Dxe7 14.Sf1
d4! 15.Db2 a5 16.a3 Sc5! 17.b4 Sa4
18.Db3 Sc3 19.e3? Eller 19.e4 axb4
20.axb4 Se2+ 21.Kh1 Sg4! og hvit kan
ikke dekke f2. 19...Lxd3 20.exd4 Se2+
21.Kh1 Sg4! Pinlig! f2 lar seg nå ikke
dekke. 22.h3 Sxf2+ 23.Kh2 exd4(?) Vin-
ner bonde da 24.Sxd4 strander på Sxd4,
men sterkere var 24...e4! 24.bxa5 Dc5
25.Dxb7 Lxc4 26.S3d2 d3 27.Dxc6 Hvit
har våknet til liv, da 27...Tac8 28.Dxc5
Txc5 29.Tac1! er godt, men nå følger et
avgjørende offer:

27...Sg4+! 28.hxg4 Dg1+ 29.Kh3 Le6!
Hvits konge er i klemme på h3. Det trues
h5, og på f.eks. 30.Dxa8 Txa8 31.Lxa8
følger 31...Sf4+! 32.gxf4 Lxg4+ 33.Kh4
Lf5 med avgjørende angrep. 30.Df3
Txa5! Truer Th5 matt. 31.Kh4 Dc5 Truer
32...Dg5+ 33. Kh3 Dh5 matt. 32.Se4
De7+ 33.Sf6+ gxf6 34.Dxd3 f5+ 35.Kh3
fxg4+ 36.Kh2 Th5+ 37.Lh3 Ld5! 0-1

Deilig å være norsk i Canada

Sterkt krydret rapport fra vår mann i Montreal, Willy L Olsen

Jeg har alltid vært av den formening at om min ringe person en dag skulle dukke opp i et kryssord, da måtte toppen være nådd! Så derfor takk til "OSS i mellom" som i siste nummer oppfylte min store drøm! (a7 - e7, vår mann i Montreal.) Også all honnør til redaktøren, Knut Bøckman og hans dyktige stab som på en utmerket måte har gjenoppvekket klubbavisen.

Beretningen om Gausels GM-bragd, Ofstads fremragende prestasjon i Senior-VM samt vår talentfulle junior L. E. Johannesens glimrende VM-insats, bekrefter at OSS er i stadig fremmarsj - på bred front!

"Herover" prøver jeg å følge opp på beste måte, og startet følgelig i den tradisjonelle romjulturneringen som i år fant sted på Crown Plaza Hotel, Montreal. De fleste av Quebecs elitespillere deltok, deriblant IM A. Sesiege og IM J. Herberth. I første runde gikk jeg med brask og bram ned mot turneringsvinneren, Oleg Linskit, en russisk immigrant, som oppnådde den perfekte score 5 poeng. I andre runde møtte jeg en tyskættet spiller med det truende navnet Luger. Dog, med fortid som gammel isbjørnjeger, lot jeg meg ikke imponere, "trakk" hurtigst, og "brakseier" til undertegnede! Etter seier mot Marc Moisan-Plante (2160), samt to remiser i overkant mot solide mesterspillere, og med en ratingprestasjon på rundt 2060, var jeg godt fornøyd med årets julefeiring!

Forøvrig er min erfaring at under et sjakkparti tenker man ikke bare strategi, taktikk og varianter; tankene har lett for å fly sine egne veier, - mitt parti mot den canadiske juniormester er et eksempel

på dette. Her følger partiet - med kommentarer etter "hoppogsprettmetoden"

Hvit: Willy L. Olsen

Sort: Marc Moisan-Plante

1. d4, d5 2. c4, Sc6 Trekket er såvidt jeg vet, godkjent teori, men på meg virker det ufyselig! I klubbmesterskapet for 1985, hvor jeg snøt en rekke kjente kunstnere "på konfekten" ved å erobre en flatterende andreplass - et halvt poeng etter Ulrichsen, spilte Einar Gausel dette mot meg.

- Mitt spill er ikke puggverk, sa "Sjefen", Jørgen Sauren med klar adresse til dem "som kunne mange bøker.

Selv om han allerede da ble regnet som ganske "grusom", klarte han kun remis. Den gangen (som nå) kjente jeg ikke teorien på dette trekket, men som gammel ringrev synes jeg man bør kunne vederlegge et slikt trekk ved brettet! **3. cxd5** "En fiende mindre", ett av Jørgen Saurens ("Sjefens") yndlingsuttrykk!

3...Dxd5 4. Sf3, e5 5. Sc3, Lb4 6. dxe5
 Ett for meg atypisk trekk, men her hadde jeg mine grunner! Sorts dame er truet, og her rant meg i hu "Sjefens" enkle råd at om ditt trekk innebærer en trussel, er det som oftest godt! "Sjefen", som med rette var fryktet som en farlig angreppsspiller, kunne, hvis han sto godt, utbasunere: "Mitt spill er ikke puggverk!" Han koketterte ofte med at han var blitt norsk mester og nordisk mester uten noen gang å ha åpnet en sjakkbok! Dagens computeravhengighet ville han nok ikke hatt mye til overs for! 6... DxD

Leif Høye var en av 50- og 60-årenes mest trofaste kaffespillere, gjerne i duell med Holm og Strandenæs

Et sjakkparti inneholder ofte en rekke psykologiske momenter. På forhånd antok jeg at med sin høyere rating, ville min unge motstander nok spille hardt på gevinst. Jeg syntes også å observere at just hjemkommet fra junior-VM i Tyskland, - struttet han av selvtilitt! Ved å lokke frem dronningavbytte, som riktig nok kostet meg rokadene, regnet jeg med at det å fremtvinge gevinst, kunne bli ham en for stor oppgave. På dette stadium av partiet mintes jeg også Storm

Herseths ord om at "disse yngre har jo ikke begrep om sluttspill!" (Kanskje burde han tatt med midtspill i samme slengen!) 7. KxD, Lg4 8. Lf4 "Man er jo forsvarsvennlig", ville overlærer Strandenæs ha sagt, på sitt sobre og meget velpleiede riksmål. På femti- og sekstitallet kunne man på søndagsformiddager regne med å finne forannevnte herre, samt Holm og Høye ivrig opptatt i vennskapelige kaffepartier. Tonen blant dem var kultivert og gemyttlig. Innsatsen pr. parti var 50 øre, men her gjaldt det mest prestisjen. "Sjefen", den alltid tilstedeværende, - kunne da på sin småertende måte la sin myndige røst lyde omtrent som så: "Si meg, herr Strandenæs, får De noe margarin på Høye i dag?" Hvortil Strandenæs, særlig hvis han lå noe under, lettere irritert ville replisere: "Tør jeg, herr Sauren, på det mest instendige be om å bli spart for flere av Deres impertinenser, takk!"

En mystisk person - "Mannen med bikkja", svevde også i bakgrunnen, - men det er en annen skål!

Høye og Holm hadde ellers sin faste plass nærmest hovedinngangen i det ytre rom, og i påvente av at et passe offer skulle dukke opp, var jeg ofte en takknemlig tilskuer. En søndag, etter en hård batalje som Høye gikk seirende ut av, ga jeg av ren begeistring til beste følgende lille åndsverk:

*Da Holm og Høye gikk holmgang
 gikk Høye Holm en høy gang!*

Høye forsikret meg om at han betraktet mitt kvad som et stykke høyverdig poesi, - og med min inngrodde respekt for de eldre, så jeg ingen grunn til protest! 8... 0-0-0+ Virker "fruktinngydene", men.... 9. Sd2! Gir hvit et lite pusterom, og muliggjør opprulling av sentrum- eller "sentrup", som "Grabus" brukte å si. (Her

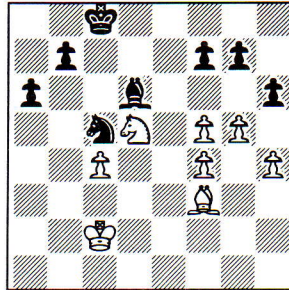
Willy L. Olsen sees her i lynkamp mot eksverdensmester Mikhail Tal, i Studenterlunden sommeren 1989, som ledd i hjelpeaksjonen "Sjakk for Armenia". Tal gikk seirende ut av duellen. Dette blads redaktør snur seg vekk, som man ser, trolig for å slippe å overvære slutfasen. Frem av skyggen titter blant andre vårt medlem Odd Ristesund.

kan redaktøren gripe inn!) Heller ikke avslag på c3 fant jeg grunn til å frykte, selv om løperparet "gjennom de mange år," har vært meg til megen glede! 9... **Sge7 10. f3 Le6** (Tilbake, My Lord!) 11. **e4** Innsprøytning i sentrum! 11... **Sg6 12. Le3** Prisgir merbonden, og unngår forviklingene etter 12. Lg5! (Jeg skulle jo bare ha remis!) På forunderlig vis syntes jeg her å høre "Sjefens" sonore røst! "Hva man har i overflod, kan man alltid gi tilbake!" (En gang, da han var i særdeles godt lune, tilbød han meg å arve navnet hans, -det tok jeg som en stor kompliment!) 12... **Sgxe5 13. Kc2** Utvikling for en hver pris, selv om de her kostet meg løperparet! 13... **Sd4+ 14. Lxd4 Txd4 15. a3 Le7 16. Td1** Bonderovet på a7 med Sb5, syntes meg noe risikabelt, - "hudvist av hvilken burgunder." Her rant det meg i hu at på syttitallet mottok klubben en utmeldelse fra et noe sensitivt medlem som hevdet at han var gått trett av dette evindelige

"burgunderpratet". -Akk ja, styret hadde litt å stri med, -også på den tiden! 16...**Thd8 17. Le2 c6 18. Sb3, Txd1 19. Txd1, Txd1 20. Sxd1** Dermed røk sjansen til å praktisere hva Doktoren så treffende kalte tårnspill. Personlig minnes jeg Doktoren best fra våre utallige lynmatcher på 50-, 60- og 70 tallet! Med hvit, tillot han meg alltid å spille Albins motgambit. Her fikk jeg utfoldet min ville angrepslyst, dog ofte med "vekslende helium," da Doktoren tilfulle behersket den edle forsvarskunst! Våre seanser trakk gjerne et stort publikum, om enn ikke i "7 høyder," som han en gang skal ha opplevet mot Reshevsky i Stockholm! Hans underfundige respons på bakspillernes mer eller mindre vittige kommentarer, fikk ofte latteren til å runge gjennom det ytre rom! Svein Johannessen var en mester til å få Doktoren på gli, -i så måte! Doktorens analyseiver var viden kjent. Han kunne bruke uker på et interessant

sluttspill! Jeg minnes doktor Herseth som en ekte hedersmann, -og vi hadde et utmerket vennskap til tross for at jeg ved flere anledninger utviste sterk sympati for en viss Herr Gerhardsen! Men så var det dette partiet da... **20...Kc7 21. Sd4 Lc8 22. f4 Sg4 23. h3 Sf6 24. Lf3 a6 25. Sc3 c5 26. Sf5**, trakk jeg og tilbød pent og respektfullt remis, men realisme er som kjent ikke de yngres sterkeste side, så han avsto og trakk: **26...LxS**, og hvit har en sunn bondeovervekt på kongefløyen! Dessuten anså jeg hans nei til mitt remisforslag som litt av en fornærmelse -så kroppen fikk ilbeskjed om ekstra tilførsel av adrenalin! **27. exL, Kc8** Sorts vinstambisjoner tvinger ham nå til retrett! Hvit truet jo med **Sd5+** og forsert springeravbytte, og med ulikefarvede løpere ville stillingen selvfølgelig være død remis! **28. Kd3, Sd7 29. b3** Objektivt sett et svakt trekk -som dog viste seg være godt, -da det sendte min motstander, som har en lynrating på ca 2222, -rett i tenkeboksen! Da han omsider kom ut igjen med **29... c4+**, var der kun 3 minutter igjen på hans klokke. **30. bxc, Lxa3 31. Sd5** Her våknet omsider mitt gamle jaktinstinkt, og respekten for min motstanders bravader var plutselig dalende. I stedet rekapitulerte jeg noen av mine egne meritter. -Hadde jeg ikke vært både nordnorsk lynsjakkemester samt elitespiller, -eller enda bedre, -hadde ikke jeg overlevd ellevte treminutters partier, blant annet med den superraske, ekvilibristisk begavede Rolf Baastad?! Jeg kom også på mitt gamle slogan: "Frukt kjente han kun av navn (-thi han var langt nordfra!)" Det siste gjorde nok utslaget! Med fornyet selvtillit kastet jeg meg inn i sluttkampen! **31... Ld6 32. g4, Sc5+ 33. Kc2, Kd7 34. h4!** Plutselig syntes jeg tydelig å høre Sjefen halle sitt gamle kamprop: "Fremover bar det, meter for meter!" Fjernt hørte jeg også gamle Edbergs

buldrende røst blande seg inn: "Vil du ikke ha remmi, så skal du tapa- og så kan du stå der og gapa! **34... h6 35. g5 Kc8** Jeg tenkte oppmuntrende: "Nå er det ikke bare biffen som er mør!" Med følelsen av riktig å ha fått "blod på tandemmen", og i min motstanders forrykende tidsnød, -avfyrt jeg lynraskt, lett foroverbøyd, og sannsynligvis i hofte-høyde, -følgende kontante mini-serie:

36. f6!, Lf8 37. Se7+, LxS Etter f. eks. **Kd8**, vinner, som man lett vil se, **Sf5! 38. fxg7!** Som skutt ut av en kanin avgjør nå denne virile dobbeltbonden partiet!

Her skiftet jeg omgående magasin i kulepennen, trykket juniors fremstrakte hånd, -og skrev med den største selvfølgelighet, **1-0**.

Endringer i styret

Tormod Fyris uventede bortgang innebar at vår klubb sto uten sekretær. Imøtekommende nok har Harald Siebke, vårt medlem gjennom mange år, samtykket i å overta sekretærvævet. Samtidig er Alex Borch konstituert som viseformann etter at Richard Wicklund-Hansen av personlige grunner måtte tre ut av styret. Begge disse konstitusjonene må senere stadfestes av en ekstraordinær generalforsamling som vil bli berammet i forbindelse med et medlemsmøte. Styret forøvrig består av Øystein Skar (formann), Erling Wrangell (kasserer), Henrik Wrangell (ungdomsleder) og John Kristian Johnsen (bibliotekar). Nok et styremedlem skal utpekes.

Stor oppslutning om Grand Prix

Våre to Grand Prix-turneringer i påsken samlet henholdsvis 68 og 76 deltakere (det siste tallet gjaldt hurtig-sjakken).

Vinner av OSS Påske-GP ble eks-norgesmester Per Ofstad, OSS, som med sine 61 år henviste Jan Sontum, Vidar Taksrud og vår 15-årige Jens Lunnan Hjort til de neste plassene, selv om de fikk samme poengsum, nemlig 4.5 poeng på fem runder. Av våre egne medlemmer oppnådde disse 4.0 poeng: Jan B Wilsbeck, Øystein Dannevig, Atli Hilmarsson, Alexander Flaata og Kim Astrup. Hjort og Hilmarsson ble vinnere av sine respektive klasser.

OSS hurtig Grand Prix, Langfredag, ble vunnet av IM Leif Øgaard som knep seg foran den nytnevnte stormester Rune Djurhuus, begge 6.5 poeng av syv. Øystein Dannevig, Benjamin Nedberg, Henrik Wrangell og Christian Harstad var de av våre medlemmer som plasserte seg i gruppen på 5.5 poeng.

Thor Dannevig administrerte begge turneringene på en fremragende måte.

Guttene i røyken

For å være i pakt med tidens krav om et relativt røkefritt miljø, har klubben omsider funnet frem til en løsning i spørsmålet om egne spillesteder for dem som mener de er avhengige av tobakk. Saken har hatt flere faser som vi neppe behøver å rekapitulere, men til slutt fant man frem til en, etter vår og styrets mening heldig løsning: De innerste kvadratmetrene av vår daglige spillesal er avsondret med en glassvegg og en dør. Der kan nå våre mest nikotinhungrige medlemmer dyrke sine to lidenskaper, sjakk og tobakk, uten å sjenere sine klubbkamerater. Parolen lyder: Røk fra deg mens du sitter i glasshus.

Formannen og styrets medlemmer har utfoldet stor oppfinnsomhet for å finne en akseptabel løsning, og mye arbeide er nedlagt. Ikke minst har Richard Wicklund-Hansen vært meget aktiv og initiativrik. Han har forøvrig, av personlige årsaker, funnet å måtte frasi seg vervet som viseformann, vilket ikke forhindrer han i å utøve en betydelig praktisk innsats til klubbens beste.

Ellers kan opplyses at det lille rommet som i noen uker var provisorisk røkerom, nå er leiet ut til en språklærer, noe som gir kjærkomne kroner i kassen.

Djurhuus på besøk

Stormester Rune Djurhuus, Akademisk, var gjest på vårt medlemsmøte fredag 10. mai og ga en levende og humørfylt beskrivelse av sitt sjakkliv frem til stormestertittelen. Samtidig demonstrerte han et av sine bedre partier og svarte beredvillig på mange spørsmål av varierende art.

Det gjorde også president Morten Sand, som først redegjorde for situasjonen i FIDE, der han er visepresident. Derefter deltok han i en ganske livlig diskusjon der en rekke av våre prominente medlemmer bidro.

Møtet ble avrundet med et hurtigparti, fulgt på demonstrasjonsbrett, der Rune Djurhuus beseiret Sverre Heim, som gjorde et mindre godt bondetrekke tidlig i partiet og kom kvalitet under. Derefter spilte stormesteren som en stormester og førte partiet ubesværet i havn.

NORDISK for ungdom

Nordisk Mesterskap for ungdom ble i år arrangert i Randers i Danmark fra 9.-11.februar. Vi spilte på en sjakkskole, som ikke akkurat lå så veldig sentralt, men de hadde da i hvertfall en kro der. (Men dessverre hadde den brent ned to dager før vi kom.....)

Men til tross for dette, så må i hvertfall jeg si meg meget fornøyd med forholdene, og maten var også god.

Norge gjorde det veldig bra i de eldste klassene, men den yngste klassen ødela en del for nasjonskampen, da Norge der fikk til sammen 3 av 12 poeng. Uten klasse E hadde vi faktisk kommet på annenplass i nasjonskampen, men dessverre må vi ha med den og da ble vi nummer 5.

Men det var da noen lyspunkter også. Flemming Christenson ble Nordisk Mester i klasse C med 5 poeng av 6, etter å ha spilt svært solid gjennom hele turneringen. I og med at dette også er Flemmings første Nordiske mesterskap, var dette en meget imponerende prestasjon.

Den andre medaljen fikk undertegnede i klasse B. Jeg kom til slutt på andreplass etter å ha tapt første runde og deretter vunnet resten.

Det eneste som var litt kjedelig med denne turen var at to av nordmennene mistet lommebøkene sine. Daniel mistet den på danske båten på vei til Danmark, mens undertegnede glemte den igjen på toget fra Kristiansand til Oslo på vei tilbake.

Resultater for de beste pluss nordmennene:

Klasse A (17-20 år):

1. Arnar Gunnarsson, Island	5 av 6
2. Olli Salmensuu, Finlan	4
3. Erkki Lassila, Finland	4
6. Erik Tonning	3
8. Nina Hagesæther	2½
(12 deltakere)	

Klasse B (15-16 år):

1. Heikki Lehtinen, Finland	5 av 6
2. Leif E. Johannessen	5
3. Thorbjørn Bromann, Danmark	4
7. Stig Tjomsland	3
(12 deltakere)	

Klasse C (13-14 år):

1. Flemming Christenson	5 av 6
2. Henrik El-Kher, Danmark	4
3. Emanuel Berg, Sverige	4
10. Daniel Hersvik	2½
(12 deltakere)	

Klasse D (11-12 år):

1. Tapio Helin, Finland	4½ av 6
2. Sigurdur Steindorsson, Island	4
3. Patrick Siegbahn, Sverige	4
5. Espen Lie	3½
8. Joachim Berg-Jensen	2½
(10 deltakere)	

Klasse E (under 10 år):

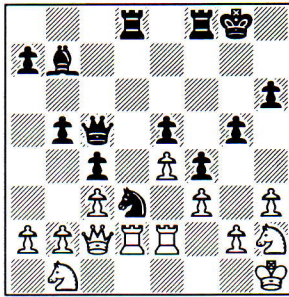
1. Hans Tikkanen, Sverige	5½ av 6
2. Kristian Hovmøller, Danmark	4½
3. Gudjun Valgardsson, Island	4
8. Eirik V. Kallset	2
10. Rune Kr. Sevland	1
(10 deltakere)	

Til slutt et noen snapshots fra et par av nordmennenes partier:

Rasmus Skytte-Hagen, Danmark -
Flemming Christenson, Norge
Nordisk for ungdom, 1996, (6)

Jon V. Gunnarsson, Island
Leif E. Johannessen, Norge
Nordisk for ungdom, 1996, (5)

Stilling etter 30.Sh2:

30...h5!

Sort har full kontroll over hele brettet, hovedsaklig takket være hesten på d3, og kan derfor uten bekymringer sette i gang med et fløyangrep. Målet er å få spilt g4 etterhvert, med et knusende angrep.

31.b4 Db6 32.a4 a6 33.a5

Om hvit åpner opp a-linja, vil det bare bli til sorts fordel.

33...Da7 34.Dd1 Td6 35.Dg1 Db8 36.g4

Hvit er nødt til å spille dette trekket før eller senere, for hvis sort får spilt det først kan hvit bare gi opp.

36...fxg3 37.Dxg3 Tg6 38.Sf1

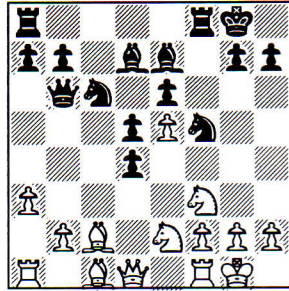
Et bedre forsøk var nok 38.h4, men også da ville nok sort vunnet greit etter 38...Sf4 fulgt av gxh4.

38...h4! 39.Dg4 Lc8 40.Dg2

Sørgelig, men tvunget. Både 40.Dh5 Sf4 og 40.Dg1 Txf3 er slutt med en gang.

40...Sf4 41.Df2 Sxe2 og sort vant etter få trekk. 0-1

Stilling etter 15.dxe5:

15...Le8

En velkjent manøver i Fransk. Løperen går til h5 via e8, da den er mye mer aktivt plassert på h5.

16.Sf4

Hindrer Lh5 og truer samtidig bonden på e6.

16...Sa5 17.g4

Et tveegget trekk. På den ene side får hvit mer terreng, åpner opp diagonalen b1-h7 og fratrar den sorte hesten feltet f5, men på den annen side svekker trekket hvits kongestilling og da særlig feltet f3.

17...Sh4 18.Sd4

Gjendrives elegant, men heller ikke 18.Sxh4 Lxh4 så videre lystig ut for hvit.

18...Dxd4! 19.Sxe6

19.Dxd4 strander jo selvfølgelig på 19...Sf3+.

19...Dxd1 20.Txd1 Tf7 21.Txd5 Sf3+ 22.Kf1

Også 22.Kg2 Se1+ og 22.Kh1 b6 fulgt av Lc6 ville tapt relativt raskt.

22...Sxh2+ og sort vant kjapt.

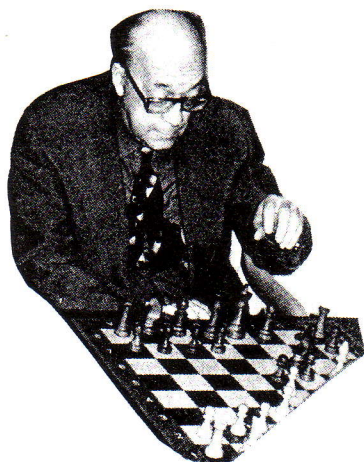

Jens Hasselberg

Vårt medlem Jens Hasselberg er nylig avgått ved døden, 74 år gammel. Han var bimedlem i vår klubb på 1950-tallet, da han ellers tilhørte Torshov SK, og i de årene var han også en ivrig turneringsspiller - vi husker ham bl.a. som deltager i Nordisk Turnering i Oslo i 1955.

Senere var Hasselberg fraværende fra sjakklivet i mange år, men kom så tilbake til Oslo Schakselskap i 1970-årene, nå som hovedmedlem. I alle år etter dette, og inntil sykdommen slo ham ned, var han et av de medlemmer som møtte hyppigst i klubben, nesten hver dag i lange perioder. Særlig vil han huskes som lunsjakkpartner for Sverre Haugestøl. Nå er de begge borte. Hasselberg var en meget habil spiller med særlig sans for gambitvarianter.

Jens Hasselberg var pianist av yrke og fremragende på sitt instrument. Hans yndlingskomponist var Mozart, som han kunne utbre seg om i timevis. Hasselberg var fast repetitør i Den norske Opera, og gjennom mange år var han musiker ved Hotel Continental. Han optrådte flere ganger, også i sjakksammenheng, sammen med en annen hengiven sjakkvenn,

fiolinisten Ørnulf Boye Hansen. Hasselberg var forøvrig av kunstnerfamilie - hans far var en aktet kunstmaler.

I personlig omgang var Jens Hasselberg stillfarende, hensynsfull, med en lun humor som ofte kom til uttrykk. Han var sterkt religiøs og et engasjert medlem av Den norske Frimurerorden.

Vi savner Jens Hasselberg og minnes ham med vemod, som en god venn og et godt medlem.

K.B.

Øystein Dannevig vant Gjøvik Grand Prix

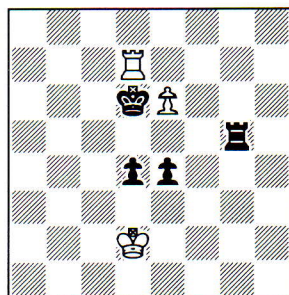
Efter en litt laber periode, mye på grunn av eksamenslesning ved BI, slo Øystein Dannevig til for alvor i Gjøvik GP ved månedsskiftet mai/juni. Han fikk fullt hus, 5,0 poeng, halvannet poeng foran våre medlemmer Kim Astrup og Leif Erlend Johannessen samt Lars Hjelmås, Bjarte Leer-Salvesen og Hans Olav Lahlum fra diverse provinsklubber. Øystein skal forøvrig til NM i Alta 6. til 13. juli hvor han naturligvis spiller i Eliteklassen.

Doktor Herseths sluttspillskole

v/ JKJ og SJ

Vi skal også denne gang se på et tårn(slutt)spill. Aktørene er vår inspektør Sverre Johnsen og stormester Mikhail Ivanov. Vi går til hengepartistillingen, som er meget vanskelig. Sort har en bonde over, men hvit skulle antakelig ha holdt remis. Imidlertid ble hengepartianalysene vanskeliggjort av en overdådig hotellbuffet der valget stod mellom fetende julemat og magre remissjanser.

Johnsen,Sverre - Ivanov,M
Gausdal Troll Masters (7) , 1996

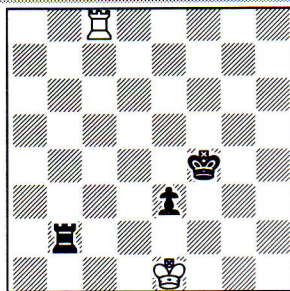

1... Kc5

Eneste vinstforsøk, **1...Kxe6 2.Txd4** fører til en elementær remisstilling. For eksempel **2...Ke5 3.Ta4 Kf4 4.Ta3!** (Det såkalte 6.radsforsvaret, her på 3.raden.) **4...Tg2+ 5.Ke1 Tb2 6.Tc3 e3 7.Tc8** med remis. Sorts konge slipper ikke unna sjakkene.

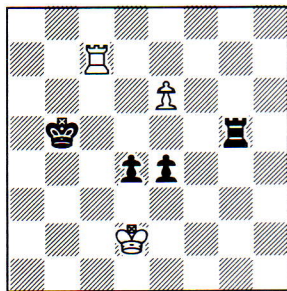
Inspektørskifte

Vår inspektør gjennom åtte år, Sverre Johnsen har fattet en urokkelig beslutning om at han vil fratre. Det skjer i løpet av sommeren. Styret leter nå etter en verdig arvtager, en nesten håpløs oppgave. Men vi finner ham/henne nok. Sverres mangfoldige innsats vil bli nærmere omtalt i neste nummer.

(Analysediagram)

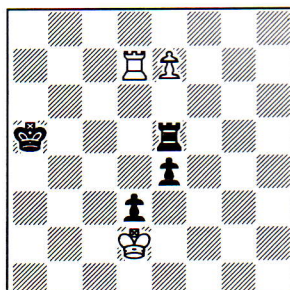
2.Tc7+ Kb5

Andre fortsettelser er lettere å møte:

a) 2...Kb6 3.Tc4 e3+ 4.Kd3 Te5 5.Tc1 Txe6 (5...e2 6.Te1 Kc5 7.Txe2 Txe2 8.Kxe2 Kd6 9.Kd3) **6.Kxd4** med remis.

b) 2...Kb4 3.Tb7+ Ka5 4.Td7 Tg2+ (4...d3 5.e7 Te5 Stillingen fortjener et analysediagram:

6.Td5+ Den var lei! Et fryktelig trekk å få imot seg - spesielt i sjakk.

Sort oppnår heller ikke noe med 4...e3+ 5.Kd3 Te5 6.Ke2 Te4 7.e7=) 5.Ke1 d3 6.e7 e3 7.Txd3 med enkel remis.

3.Td7 e3+

Bedre enn både 3...Kc5 4.Tc7+ Kd6 5.Td7+ og 3...d3? 4.e7 Te5 5.Td5+ (se forrige diagram).

4.Kd3 Te5

5.Ke2!

Her hadde hvit planlagt 5.e7?, men oppdaget at 5...Kc6! vinner for sort (for 5...e2 6.Td5+; se igjen forrige diagram)

6.Txd4 e2.

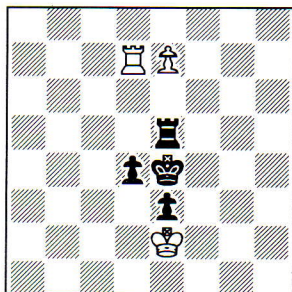
5... Kc5

6.e7 Kc4

7.Tc7+ Kd5

Denne manøvren hadde ikke hvit oppdaget i hengepartianalysene, og han regnet nå med at stillingen var tapt.

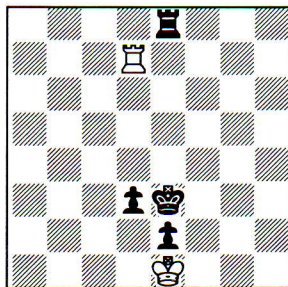
8.Td7+ Ke4!

9.Ta7??

Her hadde hvit sjansen til remis, men trekket er ikke lett å få øye på! Kanskje hadde hvit funnet ideen hvis han ikke hadde vært overbevist om at sorts kongemanøver som var gått hus forbi under analysene, førte til vinst for sort.

9.Ke1! Kd3 10.Kd1 e2+ 11.Ke1 Te4 12.Ta7 Te5 13.Td7 Kc4 14.Tc7+ Kd5 15.Td7+ Ke4 16.Kd2 d3 17.Ke1 Ke3 18.e8D Txe8

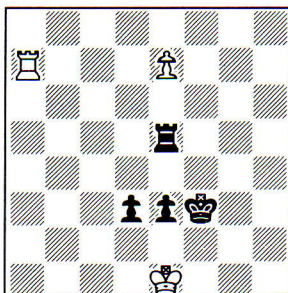

(analysediagram)

19.Te7+ Patt er en grei måte å få remis på.

9... d3+

10.Ke1 Kf3

11.e8D d2+

12.Kd1 e2+

13.Kxd2 e1D+

Oppgitt. 0-1

Vinje om sjakkspåket

Språkprofessor Finn-Erik Vinje hadde et lydhardt publikum da han på vårt "vårbord" fredag 31. mai kåserte om "Sjakkspåk og annet språk". Han hentet frem eksempler som viser at sjakkterminologien har beriket det daglige språk med endel uttrykk, hvor betydningen riktignok i endel tilfeller er blitt tolket noe liberalt. Han viet også skrivemåten av vårt klubbnavn bred omtale og stusset selvfølgelig over den idag meget bevisste inkonsekvens i skrivemåten, som naturligvis har sin historiske forklaring. Vinje var et interessant bekjentskap for våre medlemmer.

Søndagsturneringen

Seks spillere deltok i vinterens søndagsturnering. Denne turneringen er fleksibel m.h.t. tidspunkt for rundene. Utgangspunkt var riktignok søndag kl. 14.00, men spillerne kan bli enige om et annet tidspunkt. Turneringen er ratet og egner seg godt for spillere som ikke kan eller vil binde seg fast til tirsdag aften. En lignende turnering vil bli igangsatt til høsten.

Klubbformannen gikk av med seieren til slutt, og fikk dermed markert at han fremdeles kan reglene for hvordan brikkene flyttes. Det har hersket en viss tvil om dette i den senere tid. I siste runde husket han endog regelen om *en passant*. Etter tap mot Ulf Narverud i første runde, der han i et gigantisk overmøt ofret et tårn og halve kongeriket, ble det fire strake. Sjansene for å bli gjenvalgt på neste generalforsamling skulle dermed være de aller beste.

Resultater:

1. Øystein Skar 4 poeng
2. Alexander Flaata 4 p.
3. Ulf Narverud 2,5 p.

Skar ble tilkjent førsteplass ved kvalitetsberegning.

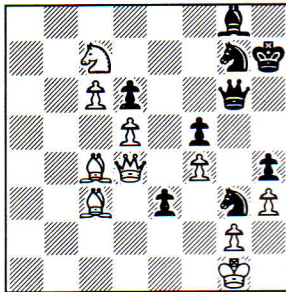
19 av 19

Leif Erlend Johannessen hadde en usedvanlig sterk uke midt i april. Torsdagen vant han klubbens lynturnering (vårlyn) med 12 poeng av 12 mulige, foran diverse storkarer. Så gikk han bent til NM for Ungdomsskoler og ble Norgesmester på Fjellsruds lag, der han scoret 7 poeng av 7 oppnåelige. Det ble 19 poeng av 19 mulige på fire dager.

Snapshot fra vårturneringen

Aksel Tømte - Dag H. Larsen
OSS' vårturnering, 1996, (3)

Stilling etter 39.Sxc7:

39...e2

Sort står selvfølgelig til tap, og hans siste håp er at e-bonden kan finne på noe kluss.

40.Sb5 Se4 41.c7 Sxc3 42.Dxc3 De8 43.Lxe2!

Det enkleste.

43...Dxe2 44.c8=D??

Hvit undervurderer styrken i sorts neste trekk. Etter 44.Sd4! Dd1+ 45.Kh2 er det lett vinst.

44...Lxd5! 45.Dc2?

Dermed får sort evig sjakk og remis.

Et bedre forsøk hadde vært

45.Dxg7+, selv om stillingen også da

sannsynligvis er remis etter 45...Kxg7

46.Dc7+ (46.Dd7+? Lf7! med remis)

46...Lf7 (Kongetrekk er svakere, da

hvit da enten får bonden på d6 med

sjakk eller får bonden på h4 med

sjakk.) 47.Dc3+ Kh7 48.Sd4 og hvit

har visse vinstsjanser.

45...De1+ 46.Kh2 Dg3+ 1/2-1/2